

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลพะแสง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
1	วัดพะแสง	5	พระสุรต สุรตโน	5	2

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

	ประเพณี/ วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
1	วันมาฆบูชา	วัน มา ฆ บู ชา เป็น สำ คัญ วัน หนึ่ง ของ พระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศ หลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไป เผยแผ่	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4	- ศาสนาสถานในพื้นที่
2	ประเพณีวัน สงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็น วัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปใน ชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ 12- 15 เมษายน ของ ทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.สระแก้ว ศาสนสถานในพื้นที่ ๑
3	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือ เดือน 6 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธ เจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน พุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ๑	วันขึ้น15 ค่ำ เดือน 6	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

4	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา 3 เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถานในพื้นที่
5	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้ บรรลุนิพพาน และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่า เป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถานในพื้นที่
6	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรงประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ประดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ 12 สิงหาคมของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
7	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้ามาในนครศรีธรรมราช เป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทิต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำขนมต่างๆ มากมาย เช่น ขนมไข่ปลา ขนมลา พอง บ้า ดีข้า กง ก้านบัว ฯ	วันแรม 1 ค่ำ ถึง แรม 15 เดือนสิบ	- ศาสนาสถานในพื้นที่

		เพื่อจัดหมรับหรือสำหรับถวายพระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะ ได้เก็บไว้เป็นเสบียงในช่วงฤดูฝน		
8	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทาง พระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียว ตลอด 3 เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิด โอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความ ประพฤติดของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความ เคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะ ได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับ ระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและ ฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
9	ประเพณีการ ทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้า พระสงฆ์อย่างต่ำ 5 รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง ที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้ เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนด ให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน 1 เดือน หลังวัน ออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ ต้องมี พระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัด สามารถรับกฐินได้ปีละ 1 ครั้ง การทอดกฐินนั้น มี หลายประเภท ในพื้นที่ตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะเป็น กฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกัน จะมีการตั้ง คณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไป ยังผู้อื่นด้วย	แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง กลางเดือน 12	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
10	ประเพณีลอย กระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่ สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความ เชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณ ของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อ พระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การ สะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตาม แม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น 15 ค่ำ) เดือน 12	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง

11	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงกอบกู้ด้วยพระวิริยะอุตสาหะบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติศาสนา ที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารและประเทศชาติมีความผาสุก และเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์การและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ประดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
12	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ และ วันขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหาร ผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
13	พิธีกรรม เกี่ยวกับการ แต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยวพาราสี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวนเจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาว มักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติเจ้าสาวจะงุมมือเจ้าบ่าวไปในห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการตรวจสอบสินสอดทองหมั้นเรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีสงฆ์ ถวายภัตตาหารแล้วมีพิธีกราบหมอน เจ้าบ่าวมอบของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีห้องหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียง	มีการดูฤกษ์ ยาม วันดี ได้ตลอด ทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตาม ความสะดวก

		สาตเรียงหมอน”		
14	ประเพณีการ บวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ 20 ปีบริบูรณ์ จะต้อง บวชทดแทนบุญคุณพ่อแม่ การบวช สมัยก่อนต้องบวชกัน 1 พรรษาปัจจุบันระยะเวลา อาจจะน้อย เช่น 7 วัน 15 วัน 30 วัน การบวชถือ ได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มี ความอดทนอดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ ยาม วันดี ได้ตลอด ทั้งปี	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นายวัชรินทร์ มุกดา	ม.6 ต.พะแสง
2	การปรับปรุงสวนทุเรียนออกผลผลิตนอกฤดูกาล	นายปัญญา วิเศษ	ม.6 ต.พะแสง
3	การทำปุ๋ยหมัก	นายวิจิต ทองจันทร์	ม.7 ต.พะแสง
4	การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	นายเลขา เพชรสองเมือง	ม.6 ต.พะแสง
5	การเลี้ยงผึ้ง	นางยุพา ทองใหญ่	ม.4 ต.พะแสง
6	การประมง	นายประดิษฐ์ ภัคดี	ม.4 ต.พะแสง
7	ยาสูบ	นางเนือบ แซ่มไล่	ม.4 ต.พะแสง
8	เลี้ยงไก่พื้นบ้าน	นางพัชรี แสงตาขุน	ม.8 ต.พะแสง
9	เลี้ยงด้วงสาคู	นายอนุสรณ์ ทองใหญ่	ม.4 ต.พะแสง
10	เลี้ยงจิ้งหรีด	นายชาติรี ศิลาทอง	ม.4 ต.พะแสง

ด้านดนตรี นาฏศิลป์ การนวด และการละเล่นพื้นบ้าน

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การฟ้อนรำ	นางอุษา ชื่นพระแสง	ม.4 ต.พะแสง
2	เพลงกล่อมเด็ก	นางอารี เหมรา	ม.4 ต.พะแสง
3	นวดแผนไทย	นางกนกวรรณ ศรีธาสุข	ม.6 ต.พะแสง
4	นวดแผนไทย	นางกัลยา รอดเจริญ	ม.4 ต.พะแสง
5	การแสดงหนังตะลุง	นางประนอม จิตเวช	ม.1 ต.พะแสง
6	การขับร้องเพลงไทย	นายสรวม วิเชียรวงค์	ม.3 ต.พะแสง
7	รำกลองยาว	นางอารี สุนละเม็ด	ม.5 ต.พะแสง
8	รำกลองยาว	คณะกลองยาวตำบลพะแสง	ม.5 ต.พะแสง
10	ดนตรีไทย	นางชุกลิ่น ศรีนิล	ม.5 ต.พะแสง
11	ตีกลองยาว	นายวิโรจน์ ใจทัน	ม.4 ต.พะแสง
12	เกมส์การละเล่นพื้นบ้าน	นายฉลาด ชื่นพระแสง	ม.4 ต.พะแสง

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	แชมพูและสบู่ สูตรสมุนไพร	นางสาวอัญชลี ทองจีน	ม.4 ต.พะแสง
2	การตีเหล็ก (มีด พร้า ที่ดาบหญา ฯ)	นายถาวร ศรีนิล	ม.5 ต.พะแสง
3	ทำสบู่สมุนไพร	นางบุญคง วิเชียรวงศ์	ม.3 ต.พะแสง
4	เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่	นางยุพิน ทานา	ม.4 ต.พะแสง
5	การจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	นางชนิษฐา ชูประเสริฐ	ม.7 ต.พะแสง
6	การจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	นางลัดดา บุญกระสินธุ์	ม.2 ต.พะแสง
7	การจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	นางเรวดี เพชรพิฆาฏ	ม.9 ต.พะแสง
8	ผูกผ้าตกแต่งตามงานพิธีต่างๆ	นางสุมลมาล หนูสุข	ม.1 ต.พะแสง

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ขนมไทย	นางบุญนาค วิเศษ	ม.6 ต.พะแสง
2	ขนมไทย	นางบุญคง วิเชียรวงศ์	ม.3 ต.พะแสง
3	ขนมไทย	นางธาริณี วิเชียร	ม.4 ต.พะแสง
4	อาหารพื้นบ้าน	นางปราณี คชรัตน์	ม.4 ต.พะแสง
5	อาหารพื้นบ้าน	นางเกษร แซ่มไล่	ม.8 ต.พะแสง
6	น้ำพริกสมุนไพร	นางมาลี เพชรสองเมือง	ม.6 ต.พะแสง
7	ขนมไทย	นางจอน คักดา	ม.3 ต.พะแสง
8	พริกแกงใต้	นางราตรี รอดศรีนาค	ม.1 ต.พะแสง
9	แปรรูปผลิตภัณฑ์ว่านชักมดลูก	นางรัชนี ทองจีน	ม.4 ต.พะแสง
10	กลุ่มผลิตยากันยุงสมุนไพร	นายพนัส ทวี	ม.6 ต.พะแสง
11	ทำลูกประคบสมุนไพร	นางโสภา จินดาวรรณ	ม.4 ต.พะแสง
12	เครื่องดื่มสมุนไพร	นางดวงทิพย์ แสงตาขุน	ม.8 ต.พะแสง

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ทำขวัญนาค	นายประชีพ ทัพศรี	ม.1 ต.พะแสง
2	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสวัสดิ์ คุณวิจิตร	ม.4 ต.พะแสง
3	พิธีกรรมทางศาสนา	นายเอิบ รอดเจริญ	ม.4 ต.พะแสง
4	พิธีกรรมทางศาสนา	นายอเนก อุทัย	ม.6 ต.พะแสง

กลุ่มอาชีพที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลพะแสง

ลำดับที่	กลุ่มอาชีพ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก
1	กลุ่มทำขนมไทยบ้านปากซวด	ม.3	25
2	กลุ่มทำสบู่สมุนไพร	ม.3	25
3	กลุ่มยาสมุนไพรว่านชักมดลูก	ม.4	10
4	กลุ่มเพราะเห็ดนางฟ้า	ม.5	32
5	กลุ่มน้ำพริกสมุนไพรบ้านบางครก	ม.6	20
6	กลุ่มเกษตรกรผู้ไ้ปุ๋ย	ม.7	11
7	กลุ่มเลี้ยงพันธุ์ไก่พื้นบ้าน	ม.8	15
8	กลุ่มผูกผ้าจัดดอกไม้สด	ม.9	25
9	กลุ่มเพาะเห็ดฟาง	ม.6	30
10	กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด	ม.4	15
11	กลุ่มปลูกว่านชักมดลูกปลอดสารพิษ	ม.8	10